

EL FUTUR DEL DELTA. UN ANY DEL TEMPORAL GLÒRIA

La Punta de la Banya, joia natural del Delta

El trencament de la barra del Trabucador alterarà un dels ecosistemes més rics de la desembocadura de l'Ebre

La Ràpita Oriol Gracià

Des de fa una setmana que una desena de tractors evacuen la sal de les Salines de la Trinitat de la Punta de la Banya a través d'una barra del Trabucador desdibuixada. En alguns trams les excavadores han aconseguit reconstruir el camí de terra, en d'altres cal transitar directament per sobre de l'aigua, perquè entre un 30% i un 60% del recorregut -el nivell del mar varia en funció de les mareas i també de la pressió atmosfèrica- ha quedat submergit pels efectes del temporal Filomena de fa deu dies. **"Hi ha trams amb més de quaranta centímetres d'aigua, pels quals només es pot circular amb tractors alts. Van molt a poc a poc i a meitat de càrrega per evitar quedar-se estacats al fang"**, explica Joan Manel Salvadó, director de la planta productora de sal. **"Fa un any, després del Glòria, vam estar aïllats durant quatre mesos, sense poder atendre els clients. Però ara no ens podíem permetre d'aturar el subministrament, perquè les nevades dels darrers dies han generat un pic de demanda de 8.000 tones de sal que ajuntaments, diputacions i altres administracions necessiten per a evitar el glaç de les carreteres"**, afegeix. De fet, per a re-construir tota la pista de terra del Trabucador caldran encara uns dies de treball contra rellotge de les excavadores que de moment ha contractat Infosa, l'empresa propietària de les salines que en un any ja ha invertit més d'un milió d'euros en este tipus d'obres.

La previsió de mitjà termini és des-encoratjadora perquè des del temporal Glòria, el Trabucador s'ha reparat i tornat a trencar diverses vegades. Fins i tot, ha quedat submergit en tempestes de relativa poca entitat, com la de l'última setmana. Tot plegat, els ha dificultat la logística per a poder abastir la indústria alimentària, les químiques i les empreses pel·leteres, tant del mercat europeu com americà, amb qui treballen habitualment. Per això la intenció de l'empresa és promoure el transport via marítima, que servís com a alternativa quan es trenque l'istme del Trabucador. **"Hem presentat el pro-**

Infosa ha estat traient la sal amb tractors a través d'una barra del Trabucador que ha patit diversos trencaments.

jecte per a construir un pantalà en un dels extrems de la punta de la Banya que a mitjà termini ens permetria transportar la sal fins al port de Sant Carles de la Ràpita", assegura Joan Manel Salvadó. Però més enllà de l'impacte econòmic directe sobre l'activitat de l'empresa, la desaparició de la barra del Trabucador posa en perill l'existència dels hàbitats de les salines i els seus ocells.

"Si no es garanteix l'activitat salinera, els escalfadors desapareixen i amb ells tots els hàbitats associats. La Punta de la Banya és zona d'hivernada per a més de 100.000 aus aquàtiques", explica l'ornitòleg Cristian Jensen Marcet, que des d'este estiu és assessor mediambiental de l'empresa Infosa. **"Este és un ra-**

có clau en tot l'ecosistema natural del Delta de l'Ebre. És el lloc de reproducció de més de 4.000 parelles de flamencs i un espai perfecte perquè moltíssims ocells puguin niar, per la manca de depredadors terrestres i per la gran quantitat de menjar en forma d'invertebrats que abunden als escalfadors gràcies a l'activitat salinera", assegura. De fet, la densitat d'aus arriba a ser fins a disset vegades superior en alguns indrets de les Salines de la Trinitat en comparació amb altres hàbitats de salobrar natural inundat del delta de l'Ebre. I a més de grans grups de flamencs, cal destacar la presència de la gavina corsa. **"Esta espècie ha donat al Delta una rellevància a escala internacional, perquè acull un**

70% de la població mundial d'este ocell que ha arribat a criar a les Salines. Es tracta d'una espècie que fa cinquanta anys estava amenaçada d'extinció i les Salines de la Trinitat és un dels hàbitats on es pot garantir el seu futur", apunta Cristian Jensen.

És clar que la desaparició de la barra del Trabucador també alteraria tots els hàbitats de la badia dels Alfacs, que ara queda protegida de l'ornatge i dels nivells de sal de mar obert. **"A la badia s'hi conserva una de les dos últimes poblacions de nacs del món. Es tracta d'un molusc gegant que fins fa poc vivia a gran part dels fons arenosos de la Mediterrània occidental, però que avui es troba en greu perill**

d'extinció a causa d'una malaltia produïda per un protozou", alerta Jensen. A la badia dels Alfacs es conserva una de les dos últimes poblacions a resguard de la malaltia, gràcies a la diferència de salinitat amb el mar, que actua de bloquejador contra la malaltia. **"Este molusc de dimensions considerables és el segon bivalve més gran del món i estem a punt de perdre'l. Si no aconseguim recuperar el Trabucador, el desastre natural pot ser de dimensions colossals i, per llei, és feina de les institucions protegir estos hàbitats"**, recorda en clara al·lusió al Ministeri per a la Transició Ecològica i la Generalitat de Catalunya amb competències per a la protecció d'este territori. ■